

підтримка виключно позитивно впливає на імідж брендів та зміцнення клієнтської довіри та лояльності до них. В свою чергу, це дозволяє отримувати і додаткові комерційні ефекти.

Загалом, війна має надзвичайно суттєвий вплив на споживання медіа. При цьому це стосується як способу споживання, так і самого контенту. Військовий стан частково обмежує та ускладнює пошук об'єктивного інформативного контенту, що обумовлює подальшу актуальність досліджень в сфері медіаспоживання.

Список використаних джерел:

1. Сайт Міністерства фінансів України URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/>.
2. Аналітичний звіт «Сприйняття рекламного креативу під час війни» URL: <https://services.google.com/fh/files/events/webinar.pdf>.
3. Телеграм-бот «Boycott Russia» URL: <https://t.me/BoycottRussiaBot>
4. «Грані лицемірства»: Подоляк сказав, які міжнародні компанії залишилися в РФ URL: <http://surl.li/gxsvk>.

УДК 336.63

Жувагіна І.О.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, обліку та підприємництва
декан інженерно-економічного факультету
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова*

Рибак А.С.

*здобувач вищої освіти
Первомайський навчально-науковий інститут
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Українська влада продовжує активно працювати над планом підтримки бізнесу України. Так, Президент України, команда Офісу Президента, уряд, комітети Верховної Ради, українські аналітичні центри, міжнародні аудитори працюють над планом забезпечення регульованої політики країни. Всім зрозуміла чітка істина того, що

країна потребує чітко сформульованого плану дій, який дозволить вийти із кризового становища. [1]

Через війну в режим часткової роботи або взагалі до припинення функціонування перейшло близько 85% бізнесу в Україні, серед яких 1% припинили діяльність та не планують відновлення, а 35% призупинили діяльність, чекаючи кращих часів.[2]

17.03.2022 року уряд оголосив програму переміщення бізнесу, зобов'язуючись надати безкоштовний переїзд, необхідні виробничі приміщення та допомогу з переміщенням працівників. П'ять західних регіонів також пропонують регіональні програми переїзду.

Станом на 02.03.2023 року до Мінекономіки надійшло 1512 заяви про переміщення, 623 підприємств було переміщено, 239 – у процесі, знайдено 377 нових локацій для бізнесу, а понад 650 підприємств, які планували релокувати свої потужності, відмовились від переміщення через деокупацію територій, на яких вони розташовані. Деякі з переміщених підприємств були досить великими (для переміщення одного з них знадобилося 140 вагонів). Окрім офіційних зобов'язань, міністерство допомагало підприємствам у підключенні до інженерних мереж та навіть у пошуку клієнтів.[3]

Уряд також затвердив низку програм, спрямованих на фінансову підтримку бізнесу через банківські кредити. Статистики поки немає, але наші респонденти в державних банках підтверджують, що кредити вже видаються «значній кількості клієнтів» у сільському господарстві, різноманітним МСП та більшому бізнесу (хоча програми охоплюють і приватні банки):

1) Розширена програма «5-7-9%» – усі раніше створені бізнеси, більшістю бенефіціарів яких є українці, можуть отримати до 60 млн грн під відсоткову ставку 0%, яка після війни буде збільшена до 5%. Інвестиційні позики та позики рефінансування видаються на термін до 5 років, а фінансування оборотних коштів доступне на термін до 3 років.

Як повідомлялося, урядова програма «Доступні кредити 5-7-9%» стартувала 1 лютого 2020 року. Надання однієї з трьох можливих ставок за кредитом у межах цієї програми залежить від розміру бізнесу позичальника та терміну його діяльності. Програма реалізується Фондом розвитку підприємництва, який на сьогодні уклав угоди про співробітництво із 45 банками на умовах компенсації відсотків..

2) Часткові державні гарантії для українських банків за портфелями кредитів МСП (до 80% загальної вартості).

3) Компенсація процентних ставок за кредитами (тіло до 50 млн. грн.) для малого та середнього сільськогосподарського бізнесу (річний оборот до 20 млн. євро) на посівну кампанію.

4) Експортно-кредитне агентство уповноважено забезпечувати кредитування українських експортерів, що дозволяє знизити вартість фінансування.

Також міністерства створили або ініціювали декілька платформ: для допомоги роздрібним торговцям продуктів харчування у пошуку регіональних постачальників (<https://pererobka.org.ua>), для координації виробників та роздрібних торговців з військово-цивільними адміністраціями та міжнародними організаціями (<https://dpss.creatio.com>), термінова фінансова допомога на посівну та інші. [4]

Саме план забезпечення регульованої політики країни попри скачки інфляції, нестабільність бюджетного забезпечення та міграцію людського капіталу зменшує загальні виробничі збитки та бюджетний розрив, що слугує «шаткою», але дієвою на сьогоднішній день стратегією для забезпечення стабільності на безпековому, економічному та інфраструктурному рівні для бізнесу України. [5]

Список використаних джерел:

1. *Економіка України під час війни. Що відбувається з активністю бізнесу. Жовтень, 2022 - Центр економічної стратегії. - Неурядовий дослідницький центр з питань економічної політики. URL: <http://surl.li/gxsxr>*

2. *Тарасовський Ю. Як український бізнес працює під час війни. головні факти з дослідження gradus research – forbes.ua. Forbes.ua | Бізнес, мільярдери, новини, фінанси, інвестиції, компанії. URL: <http://surl.li/gxswz>.*

3. *За рік війни в більш безпечні регіони релоковано 800 підприємств, - Тетяна Бережна | Міністерство економіки України. Just a moment... URL: <http://surl.li/gxsxd>*

4. *Жувагіна І.О., Флакей М.Д. Економіка війни та повоєнний економічний розвиток України / VI Міжнародна науково-практична конф. «Progressive research in the modern world» // 2-4 березня 2023р. Науково-видавничий центр «Sci-conf.com.ua», VoScience Publisher. США, Бостон. ISBN 978-1-73981-125-9*

5. *Жувагіна І.О., Флакей М.Д. Визначення пріоритетів у промисловості України / III Міжнародна науково-практична конф. «Innovations and prospects in modern science» // 13-15 березня 2023р. Науково-видавничий центр «Sci-conf.com.ua». SSPG Publish. Швеція, Стокгольм. ISBN 978-91-87224-01-0*